

РЕШЕНИЕ

№ 24464

гр. София, 17.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 05.06.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕ
С

при участието на секретаря Цветелина Заркова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **4236** по описа за **2026** година докладвано от съдия Младен Семов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс.

Образувано е по касационна жалба на В. В. К., ЕГН [ЕГН], чрез адв. С. с посочен съдебен адрес: [населено място], [улица], ет.4 срещу Решение № 283 от 26.01.2026г. по нахд.№ 13424 по описа на Софийски районен съд / СРС/, Наказателно отделение /НО/, 132-ри състав за 2025г., с което е потвърдена Заповед за задържане за срок от 24ч. с рег. № 3844зз715/30.08.2025 г. постановена от Е. Р. В., инспектор при 09 РУ - СДВР.

В касационната жалба, са изложени твърдения за незаконосъобразност, неправилност и необоснованост на атакуваното решение. Иска се неговата отмяна, както и на потвърдената с него заповед за задържане. Претендира присъждане на разноски.

В съдебно заседание касаторът, редовно уведомен, се представлява от адв. В., която поддържа касационната жалба и претендира да бъде уважена по съображения, изложени в нея.

Ответникът - полицейски орган при 09 РУ - СДВР, редовно призован, не се явява, не се представлява. Чрез подадения писмен отговор вх. №110935/07.04.2026 г. /л.22 и сл./, излага становище по неоснователност на КЖ. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, в случай, че същото надвишава минималния размер определен по закон. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност

на жалбата.

Административен съд - София - град, XIII касационен състав като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните и в рамките на касационната проверка, извършена съгласно чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК, във вр. чл. 63в ЗАНН, срещу съдебен акт, подлежащ на касационен контрол и от надлежна страна, с правен интерес от обжалването, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана относно основателността ѝ.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

От събраните по делото писмени доказателства се установява, че към датата на издаване на процесната заповед издателят ѝ е заемал длъжността „разузнавач IV степен“ в 01 група „Престъпления против личността“ на сектор „Противодействие на криминалната престъпност“ към 09 РУ – СДВР.

От приложените материали по досъдебно производство № 3384 ЗМК 1281/2025 г. по описа на 09 РУ – СДВР, пр. пр. № 19446/2025 г. по описа на СРП, се установява, че на 30.08.2025 г. около 01:30 часа на жалбоподателя е била извършена полицейска проверка, предприета във връзка с налични оперативни данни за евентуална съпричастност към престъпна дейност, свързана с наркотични вещества. При извършване на проверката жалбоподателят е предприел действия по осуетяване на последващите полицейски действия, поради което са били извършени претърсване и изземване в обитаваното от него жилище, както и обиск на лицето, за които са съставени съответните протоколи, впоследствие одобрени по предвидения в закона ред.

В хода на извършваните процесуално-следствени действия, около 01:50 часа на 30.08.2025 г., по отношение на жалбоподателя е издадена Заповед за задържане на лице рег. № 3844зз-715/30.08.2025 г. на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР. Като фактическо основание за задържането в заповедта е посочено наличието на данни за извършено престъпление по чл. 354а, ал. 1 НК, посочени като „държане на евентуални наркотични вещества“, във връзка с воденото досъдебно производство № 3384 ЗМК 1281/2025 г. по описа на 09 РУ – СДВР.

Заповедта е подписана от издателя, като е удостоверен отказ на задържаното лице да я подпише и да получи препис от същата, удостоверен с подпис на свидетел. От приложеното извлечение от книгата за задържаните лица се установява, че жалбоподателят е бил освободен на 30.08.2025 г. в 17:40 часа.

От материалите по досъдебното производство се установява още, че с постановление от 30.08.2025 г. жалбоподателят е привлечен като обвиняем за престъпление по чл. 354а, ал. 1, пр. 4 НК, за което постановлението му е било предявено на същата дата в 17:40 часа.

Съдът е обсъдил всички събрани доказателства, като е достигнал до обоснован извод, че е налице съответствие между посоченото фактическо и правно основание за издаването на заповедта, които в достатъчна степен изясняват обстоятелството, мотивирало полицейския орган да приложи мярката, като са били налице основания, които да обосноват подозрение, че във връзка с образувано ДП с рег. № 3384 ЗМК 1281/2025 г., по описа на 09 РУ – СДВР, че К. е държал вещества, за които към момента на извършената проверка са били налице данни, че представляват наркотични вещества.

За да потвърди процесната заповед СРС е приел, че същата е издадена от компетентен орган в кръга на предоставените му правомощия по чл. 72 от ЗМВР. Също така:

Спазени са изискуемите от закона форма и съдържание по чл. 74, ал. 1 и ал.2 от ЗМВР.

От приложените по делото доказателства се установява по безспорен начин, че към момента на задържането на жалбоподателя са били налице данни за евентуална съпричастност на лицето към посоченото престъпление.

Задържането под стража на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР представлява принудителна административна мярка, която има за цел чрез задържането да се предотврати възможността лицето да укрие информация и доказателства, установяващи по категоричен начин вината на лицето, извършило престъпление по смисъла на НК, което дава право на административния орган при условията на оперативна самостоятелност да наложи мярката.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на чл. 219, ал. 1 от АПК.

Изложените касационни възражения не обосновават отмяна на акта, тъй като:

Правилно съдът е приел, че заповедта е издадена от компетентен орган, съдържа задължителните реквизити по чл. 74 ЗМВР, като при издаването ѝ не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и материалния закон.

Правилно е приложен и материалният закон. Събрани са достатъчно доказателства, че към момента на издаване на заповедта са били налице предпоставките по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, а именно: административният орган е разполагал с данни, от които може да се направи предположение за касатора и извършеното престъпление по чл. 354а, ал. 1 от НК. Съгласно цитираната разпоредба на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление.

За приложението на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР не е необходимо наличието на достатъчно данни по смисъла на чл. 207 НПК за образуване на наказателно производство или за доказване по несъмнен начин на авторството на деянието. Достатъчно е наличието на данни, позволяващи формирането на обосновано предположение за съпричастност на лицето към престъпление.

Върховният административен съд е имал възможност да постанови, че: „Задържането под стража на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 вр. с чл. 73 ЗМВР за срок не по-дълъг от 24 часа представлява по смисъла на чл. 22 ЗАНН принудителна административна мярка, която има за цел чрез задържането да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление, да продължи да извършва престъпление или да се укрие. Освен това тя се предприема с цел започване на разследване срещу вероятния извършител на престъпление. Разпоредбата на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР предполага наличието на данни, от които да може да се направи основателно предположение, че конкретно лице е извършило престъпление. Целта на мярката по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР не е да се наложи наказание за установено по категоричен начин престъпление, а да се попречи на уличения в извършването му или да се укрие или да извърши друго престъпление или да осуети наказателно преследване. За всеки конкретен случай на задържане установяването на данните е в тежест на административния орган и в случая това е извършено/виж Решение № 1380 от 9.02.2016 г. на ВАС по адм. д. № 829/2015 г. и в този смисъл Решение № 580 от 19.01.2016 г. на ВАС по адм. д. № 619/2015 г., Решение № 8095 от 28.06.2024 г. на ВАС по адм. д. № 12161/2023 г., Решение № 2343 от 13.02.2020 г. на ВАС по адм. д. № 12234/2018 г. и др./.

Т.е. нормата на чл. 72, ал. 1 ЗМВР регламентира мерки за административна принуда с цел

обезпечаване на дейността на полицейските органи по чл. 6, ал. 1 ЗМВР - оперативно-издирвателна, охранителна, разследване на престъпления; превантивна. Задържането на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР предполага наличието на данни обосноваващи предположение за извършено престъпление. В случая, настоящият касационен състав счита, че това изискване на закона е изпълнено, като изводът, направен от СРС в тази насока е правилен и законосъобразен.

Пред СРС са събрани доказателства и за образувано досъдебно производство, а именно - досъдебно производство № 1281/2025 по описа на 09 РУ – СДВР, пр.пр. №19446/2025 на СРП.

При наличие на достатъчно данни за извършено престъпление, послужили и като повод за образуване на досъдебно производство, мярката се прилага с цел започване на разследване срещу вероятния извършител на престъпление. Именно такива действия са извършвани и в периода на задържането на жалбоподателя. В такава хипотеза от значение е и своевременната реакция във връзка с възможността уличения в извършването му да не осуети наказателно преследване, каквато именно легална цел преследва мярката.

В своята практика във връзка с приложението на чл.5 от ЕКПЧОС, Съдът в С. е имал възможността да постанови, че: „... подпараграфи (а) до (е) на чл. 5 § 1 съдържат изчерпателен списък на допустимите основания, на които лица могат да бъдат лишени от свобода. Лишаване от свобода няма да бъде законно, ако не е извършено с една от целите, посочени в тези параграфи. Когато "законността" на задържането е под въпрос, включително въпросът дали са спазени "процедури, предвидени от закона", Конвенцията се позовава основно на националното законодателство и определя задължението за спазване на неговите материални и процесуални правила (виж К. срещу България, №1108/02, § 173, 5 ноември 2009 г.).

Успоредно с това - спазването на националното законодателство обаче не е достатъчно: чл. 5 § 1 изисква освен това всяко лишаване от свобода да бъде в съответствие с целите на защита на индивида от произвол (виж наред с други *Mooren v. Germany* [GC], №11364/03, § 72, 9 юли 2009 г. и *Creanga v. R.* [GC], №29226/03, § 84, 23 февруари 2012 г.)

Подпараграф (в) на чл. 5 § 1 разрешава лишаване от свобода само във връзка с наказателно производство (виж *Al Husin v. B. and Herzegovina*, №3727/08, § 65, 7 февруари 2012 г.). Що се отнася до "основателното подозрение", което се изисква съгласно посочената разпоредба, Съдът подчертава, че фактът, че жалбоподателят не е бил обвинен или предаден на съдебната власт не означава непременно, че целта на задържането му не е в съответствие с тази разпоредба. Подпараграф (в) на чл. 5 § 1 не предполага, че полицията е трябвало да получи достатъчно доказателства за повдигане на обвинение. Въпреки това изискването подозрението да се базира на разумни основания формира съществена част от предпазната мярка срещу произволни арести и задържания (виж *ipek and Others v. T.*, №17019/02 и 30070/02, § 29, 3 февруари 2009 г.). За да има основателно подозрение, трябва да има факти или информация, които биха убедили обективен наблюдател, че въпросното лице може да е извършило престъпление (виж *Fox, C. and Hartley v. the U. K.*, решение от 30.10, РЕШЕНИЕ П. И П. СРЕЩУ БЪЛГАРИЯ август 1990 г., Серия А №182, стр. 16-17, § 32; *Labita v. Italy* [GC], № 26772/95, § 155, ЕСПЧ 2000-IV; и *Gusinskiy v. R.*, №70276/01, § 53, ЕСПЧ 2004-IV). Накрая Съдът отбелязва, че подозрението трябва да се отнася до конкретно престъпление (виж *Guzzardi v. Italy*, 6 ноември 1980 г., § 102, Серия А №39 и *B. and Others v. the U. K.*, 29 ноември 1988 г., § 51, Серия А №145-B).

Както посочва ЕСПЧ в решението си от 24 юни 2014 П. и П. с/ у България, прецитирано, важно е да се установи и връзката на лицето с посоченото престъпление.

Дали го е извършил в действителност е въпрос на преценка и анализ в наказателното производство. Всъщност, процесната ПАМ няма за цел да установи и не може да бъде установено със способите на административното правосъдие дали действително К. е извършил престъпление, при какви условия и евентуалната липса на смекчаващи вината или изключващи отговорността обстоятелства. Всички тези обстоятелства лежат в полето на преценка на наказателното право.

Съдът, в рамките на настоящото производство проверява правилността на заповедта от външна страна, без да навлиза в естеството на деянието и неговата наказателно-правна квалификация, а още по-малко в естеството на замесените в един потенциален конфликт лица.

Доказателствата по делото в своята съвкупност обосновават извода на въззивният съд за съответствие на заповедта с материалноправните предпоставки за задържане на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР. Принудителната административна мярка има превантивен и преустановителен ефект, като се прилага независимо от това дали престъплението е установено по несъмнен начин, поради което действията на органите по разследването на извършеното престъпление, както и развитието на наказателното производство, нямат отношение към нейната законосъобразност.

Съгласно разпоредбата на чл. 6, ал. 2 от АПК административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по - голяма степен от най - необходимото за целта, за която актът се издава. В контекста на принципа по чл. 6, ал. 2 от АПК прилагането на ПАМ по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР следва да е оправдано от гледна точка на съразмерността на налаганото ограничение с необходимостта за постигането на законовата цел. Налагането на принудителната административна мярка "задържане за срок от 24 часа" е оправдано, тъй като в случая са налице конкретни данни, че задържането е извършено с оглед на обществен интерес, който интерес, независимо от презумпцията за невинност, надделява над правилото за зачитане на личната свобода. Както правилно е приел и решаващият състав задържането е продължило около 4 часа – под максимално допустимия срок, поради което и ограничаването на правата не може да се определи като прекомерно.

С оглед на изложеното, административен съд С. град, XIII кас. състав приема, че задържането е законосъобразно осъществено - задържаният е знаел основанията, фактите и причината за задържането си, предоставени са гаранции за упражняване правото му на защита. Задържането е разпоредено от компетентен орган, като продължителността и същото не е прекомерна с оглед необходимостта от задържане. Задържаното лице е упражнило своевременно правото си на достъп до съд.

С оглед изложеното, съдът намира изводите на първата съдебна инстанция за правилни.

Предвид изхода на спора, в полза за ответника се дължат разноски. Процесуалното представителство на ответника е осъществено от юрисконсулт, чието възнаграждение съдът определя в размер на 66,77 евро на основание чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ, във връзка с чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ към които следва да се добави и заплатената държавна такса в размер на 35,79 евро или общо 102,26 евро.

Поради това и на основание чл. 221, ал.2, предл. 1, вр. с чл. 63в ЗАНН, Административен съд София-град, XIII касационен състав,

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 283/26.01.2026 г., постановено по НАХД № 13424/2025 г. по описа на Софийския районен съд, Наказателно отделение, 132-ри състав.

ОСЪЖДА В. В. К., ЕГН [ЕГН], да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи сумата от 102, 26 евро (сто и две евро, и двадесет и шест цента), представляваща разноси за юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно.